

Opsamling

Handletanke for hverdagsaktivisme

Hvordan kan vi udvikle nye metoder i folkeoplysningen for at skabe og understøtte mod, handlekraft og initiativer, der fornyer samfund og demokrati nedefra?

I dette projekt lod daghøjskoler sig inspirere af Sager der Samler, som er en forening for hverdagsaktivister. Udviklingsarbejdets motor var, at Sager der Samler etablerede hverdagsaktivistiske "handletanke" på 3 forskellige daghøjskoler.

Tre handletanke

De tre daghøjskoler, der har deltaget i projektet er Gimle i Aarhus (med filmholdet Potemkin), Kompetencehuset/Aarhus Daghøjskole og Daghøjskolen for Indvandrerkvinder på Nørrebro i København.

De tre handletanke er gået ind i projektet på forskellige måder.

Potemkin havde allerede planlagt en uges "Mini-potemkin" i efterårsferien 19.

Kompetencehuset benyttede lejligheden til at tage fat på arbejde med verdensmålene mens Daghøjskolen for Indvandrerkvinder gik ind i en åben dialog med Sager der Samler, og fik inspiration til at definere fokus for handletanken.

I alle tre handletanke er Sager der Samlers kultur, metoder og grundlæggende overbevisninger blevet spillet ind i daghøjskolerne og har fungeret som katalysator for skolernes fokus på at udvikle og understøtte mod, handlekraft og initiativer.

Slægtskab

Der er en gensidig oplevelse af, at der er stort slægtskab mellem daghøjskolernes og Sager der Samlers kultur og metoder.

I et motivations- og læringsteoretisk studie af daghøjskoler og lignende folkeoplysende tilbud opstillede Steen Høyrup Pedersen og Steen Elsborg en matrix, der indrammer [de virksomme stoffer](#) i de folkeoplysende læringsrum og -metoder. Der er en indlysende høj grad af sammenfald med det, som Sager der Samler beskriver som deres kultur.

Sager der Samler har dermed kunnet fungere som et beslægtet spejl, som daghøjskolerne har kunnet se sig i og få øje på nye muligheder.

Sager der Samler-inspiration og metoder, der afspejles tydeligst i handletankene:

Møde med rollemodeller, som vækker ny, meningsfuld identitet.

Daghøjskoler arbejder ofte med rollemodeller i forvejen – eksempelvis kunstnere med street credit, som er faste eller gæstelærere på et kunsthold. I projektet er der eksempler på den slags rollemodeller (Potemkin), men også på en anden type rollemodeller, der tydeligt vækker en ny identitet, der inspirerer til handling/aktivisme:

Mødet med mennesker, hverdagsaktivister, der handler og skaber noget værdifuldt sammen med andre, selv om de på forskellige måder er sårbare og bagud på point fra starten, spiller en afgørende rolle i både Kompetencehusets handletank og Indvandrerkvindernes.

De viser at men ikke behøver at være perfekt og bade i likes for at kunne gøre en forskel. Det fjerner nogle barrierer for handling og det skaber respekt for mennesker, som der ofte bliver set ned på.

Inspiration til folkeoplysningen: Ud over rollemodeller, der styrker den identitet som deltagerne kommer efter, så overvej også at finde nogle skæve og sårbare rollemodeller, som kan vække ny meningsfuld identitet hos deltagerne – og som måske bedre end de meget succesfulde rollemodeller kan styrke mod og handlekraft – ”når de tør og kan, så kan og tør jeg også”.

Mødet med Lul, hverdagsaktivist i Najima, der arbejder for at forhindre at unge med dobbeltkulturel baggrund bliver sendt på genopdragelsesrejser, skabte f.eks. engagement for handling på Daghøjskolen for Indvandrerkvinder.

Historiefortælling

En rammende metafor eller et mundret slogan synliggør og styrker refleksion og handling.

Mini-Potemkin henvendte sig til børn/unge, der bruger rigtig meget tid foran skærmen – nu kom de ”bag skærmen” og blev (historie-)skabende i stedet for forbrugere.

Kompetencehuset etablerede tradition for oprydnings-gåtur med efterfølgende kage under overskriften ”Skald og kage” – formuleret af en deltager og grebet i luften.

Begge steder var der også tale om ”fejnings-ritualer” (Oscar-galla og indvielse af initiativer på affaldsområdet).

Hos Indvandrerkvinderne åbnede en personlig historie om erfaringerne med at være udsat for en genopdragelsesrejse for refleksion og handling – som en af kvinderne formulerer det ”Stop sladder”.

Grib impulsen når den er der

Vær opmærksom på deltagernes input og initiativer og tag dig tid til at inddrage dem som del af forløbet eller for at give dem nøglerne til selv at gøre noget.

Den tilgang er nært beslægtet med den fleksible, anerkendende og ressourceorienterede tilgang i folkeoplysningen – men med inspiration fra Sager der Samler fik de deltagende medarbejdere øje på, at de med fordel kan efterlade huller i planlægningen, der giver plads til at gribe impulsen fra deltagerne en gang imellem og lade dem ”bare gå i gang” – selv om man ikke helt ved hvor det lander.

Det har sine begrænsninger for i folkeoplysningen har vi ofte(st) problemer med finansiering af aktiviteter. Der bliver brugt mange kræfter på at skaffe penge og gode ideer strander, når de udebliver. Sådan vil det nok altid være - men tænk efter en ekstra gang og overvej om dette råd fra Sager der Samler måske kan flytte noget: Start der, hvor I ikke behøver at skaffe penge først.

For mere inspiration:

Se præsentationsfilmen og de lidt længere film om hver enkelt handletank.

Besøg eller få besøg af [Sager der Samler](http://sagerdersamler.dk/), <http://sagerdersamler.dk/>